

Posudek diplomové práce (UK ETF 2008)

Noémi BODNÁR : Maďarské toleranční kazatelství v Čechách a na Moravě

Katedra církevních dějin, vedoucí práce Doc.ThDr.Martin Wernisch, ETF 2008, 81 stran, z toho s. 64-65 seznam použité literatury, dvě textové přílohy (s. 66 – 67, s. 68 – 78) a dvě obrazové přílohy.

Téma si vybrala autorka přiměřeně své konfesi i národnímu cítění, aby mohla uplatnit své znalosti i vnitřní schopnost porozumět svým předkům. Je zcela právem přesvědčena, že nadšenci z řad maďarských reformovaných kazatelů „mali velkou zásluhu na znovuzrození českého protestantizmu“ a téměř záviděníhodně ubezpečena, že maďarský „národ je specialistom na stavanie nového života z ruin“ (s.3).

Metoda diplomové práce je přehledná, odvozená z dobrých znalostí použité literatury, objevná v publikaci rukopisného seznamu tolerančních kazatelů s jmény, místem a daty působení, který sestavil Josef Curius (s.68-78). Musíme se spolehnout na jeho věrohodnost.

Použitá literatura je staršího data, nejmladší je překlad monografie R.J.W. Evanse z r. 2003. Autorka znalce dějin habsburské monarchie dobře využila na s.7 (pozn.11). Metoda odkazů v poznámkách je pečlivá, pouze zkratky „Slunce“ a „Vývoj“ (pro monografii Medkovu a Burianovu) je třeba zpětně dohledávat.

Autorčina heuristika, analýzy pracně získaných materiálů a pokus o syntézu jsou osobité, mile zaujaté ve prospěch maďarských kazatelů.

Způsob zpracování je trochu naivní, ale poctivý. Chybí aspoň náznak přehledu bádání o roli maďarských reformovaných kazatelů v tolerančním evangelictví. Musíme se orientovat jen podle seznamu literatury. Podle odkazů můžeme usoudit, na které práce autorka navazuje. Úvod do dějinné situace „kruté katolizace“ a „tolerance“ je konvenčně sestavený z literatury, zato jádro práce je velmi zajímavé. Třebaže autorka se v líčení dojemného rozhodování maďarských reformovaných studentů a kazatelů pro misijní práci v českých zemích, jejich otřesných podmínkách života, zoufalých návratů a na druhé straně obdivuhodných výkonů kazatelských i literárních také opírá o literaturu, činí tak velmi dobře. Velmi zajímavé jsou případy nelitostnosti křesťanských sborů k zasloužilým a zuboženým kazatelům (kap. 3.7, s. 42 atd.). Dobře jsou postiženy „přínosy maďarských kazatelů“ (kap.4). Jejich „misijní“ práce má mnoho společného s počáteční prací cyrilometodějskou. Vždycky jde o budování nezávislosti církevní organizace. V počátcích o samostatné biskupství, v 18. století o samostatnou superintendenci a vlastní bohoslovecké učiliště.

Kritické připomínky jsou vesměs formální. Překlepy a drobné chybičky nepočítám. Hluboce sdílím autorčinu úctu k statečným maďarským kazatelům, mám-li jiný vkus v uctívání jejich památky, souvisí to patrně s rozdílným národnostním cítěním. Cituje-li ovšem autorka na s. 60-63 půvabně romantickou báseň Jana Pelíška, měla by ho aspoň několika daty a slovy představit. Totéž platí o textové příloze (s.66-67). Sluší se uvést, odkud je citována.

Při obhajobě diplomové práce bych (mimo jiné) ráda slyšela, jak chápe autorka „jednoduchosť reformovanej viery“ (s.16), která většině českých protestantů „viac vyhovovala“.

Hodnocení : Diplomovou práci Noémi Bodnár pokládám za pečlivou, v nejlepším slova smyslu dobrou, v některých kapitolách i velmi dobrou.

Noemi Rejchrtová